

EL BLUES DEL PACTE FISCAL
Germà Bel
(Publicat a *La Vanguardia*, 30 d'agost de 2011)

El *Blues* és un gènere musical en el que les composicions estan prenyades de malenconia i tristesa, i en què la cosa sol acabar malament. Més o menys, aquest és el futur que li espera a la discussió sobre el pacte fiscal amb què CiU intentarà marcar l'agenda de la campanya electoral a Catalunya, i que a més forma part central de la seva estratègia de negociació amb el futur govern.

L'estiu acaba amb passos molt il·lustratius. Vegeu la seqüència: el dissabte 27 el vicepresident Manuel Chaves especula sobre la disponibilitat futura de Rajoy a pactar el concert amb CiU, sintetitzant la idea en que Rajoy, com Aznar, "parlarà català en la intimitat". És un preludi de la retòrica del PSOE a partir del 20-N? Perquè sona al discurs en l'inici del mandat d'Aznar. El diumenge 28, Duran Lleida exigeix fixar un límit del 4% en el dèficit fiscal entre les CCAA i l'Estat per donar suport a la reforma constitucional acordada per PP i PSOE. Dilluns 29, Cristóbal Montoro, portaveu econòmic del PP, rebutja l'intent de CiU de "posar límits a la solidaritat territorial", com titulen les agències de notícies. Es veu per on anirà el debat?

És bo comprendre el que ha succeït en el passat per entendre com es desenvoluparan les coses. En el moment apropiat podrem analitzar per què -pel seu propi disseny- el darrer acord de finançament autonòmic no podia reduir el dèficit fiscal, fossin quins fossin els seus resultats financers per a la Generalitat. També comentarem què trampa metodològica es farà quan es considerin les balances fiscals de 2009 per argumentar que el dèficit fiscal s'ha reduït.

Mentrestant, des de Catalunya caldria intentar fer les coses millor. Per exemple: sense perjudici que pugui ser bona idea, jo encara no he trobat cap norma alemanya que estableixi un límit percentual al dèficit fiscal de les regions. En canvi, sí sembla existir doctrina constitucional que estableix que la redistribució territorial no pot alterar l'ordre de les regions quant a disponibilitat econòmica. Doncs bé, segons les estimacions de la Fundació de les Caixes d'Estalvis, Catalunya és la quarta regió en creació de riquesa (per càpita), i la novena en nivell de vida real (renda familiar disponible ajustada per nivell de preus). Per començar, què els semblaria demanar que l'efecte fiscal de l'Estat no pugui dur a que una regió receptora neta de transferències superi en nivell de vida a una altra regió que envia transferències netes, com passa ara? És el principi de no alteració d'ordre, i l'Estatut no ho va resoldre. Sona bastant equitatiu, no?

El *Blues* existeix perquè hi ha cançons que han de ser cantades, encara que siguin tristes. Tanmateix, cantar bé és qüestió de professionalitat, i en això sí que hi ha poder de decisió. Tampoc és que anem a avançar molt en lo substantiu, però és menys susceptible de donar peu a la tòpica xerrameca sobre l'egoisme dels catalans, i de fomentar la idea que l'aparell de l'Estat és l'escullera contra la insolidaritat.